

การจัดการดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกไม้ผลแบบผสมผสาน

ปัญญา เอี่ยมอ่อน, อำนาจ บุญสม และรอสะดี มะรอเซะ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การจัดการดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกไม้ผลแบบผสมผสาน ดำเนินการในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2535-2542 ซึ่งมีการขุดยกร่องขนาดความกว้าง 7 เมตร คูน้ำกว้าง 2 เมตร ลึก 80 เซนติเมตร และสามารถควบคุมระดับน้ำในร่อง โดยปลูกไม้ผลบนสันร่องแถวเดียว ได้แก่ ทุเรียน มะพร้าว เงาะ และมะม่วง มีการดูแลรักษาไม้ผลผสมผสานโดยการใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน 3 ครั้ง/ปี ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 1.5 กิโลกรัม/ต้น ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 อัตรา 2.5 กิโลกรัม/ต้น ครั้งที่ 3 ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 1.5 กิโลกรัม/ต้น และใส่ปุ๋ยคอก อัตรา 10 กิโลกรัม/ต้น ทำการวิเคราะห์เก็บข้อมูลสมบัติทางเคมีของดิน และการให้ผลผลิตของไม้ผล พบว่า ค่าวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของดิน ก่อนการดำเนินงานมีความเป็นกรดรุนแรง (pH 3.2) หลังมีการจัดการขุดยกร่องร่วมกับการปรับปรุงดินด้วยหินปูนฝุ่น อัตรา 1,800 กิโลกรัมต่อไร่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินเพิ่มขึ้น (3.4-3.5) โดยในปี 1-4 ปฏิบัติการดินเป็นกรดรุนแรง (pH 3.2-3.5) ในปี 5 มีแนวโน้มลดลง (pH 3.4) จึงมีการวิเคราะห์ค่าความต้องการปุ๋ยและใส่หินปูนฝุ่นตามความต้องการปุ๋ยทุก ๆ 5 ปี ส่วนปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ในระดับสูงมาก (10.03-18.42%) ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในช่วงแรก (8-26 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) จากนั้นปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ก็เริ่มลดลง และปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากช่วงแรกเล็กน้อย (35-46 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) ส่วนการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของไม้ผลผสมผสาน พบว่า มะพร้าวมีการเจริญเติบโตที่ดีแต่ให้ผลผลิตต่ำลงเนื่องจากดินมีความเป็นกรดมากขึ้น ปริมาณโพแทสเซียมก็ต่ำลงไปด้วย ซึ่งมะพร้าวมีปริมาณผลผลิต เฉลี่ยเท่ากับ 83.6 ผล/ต้น/ปี หรือ 1,755.6 ผล/ไร่/ปี ส่วนทุเรียนมีปริมาณผลผลิต เฉลี่ยเท่ากับ 25 ผล/ต้น/ปี หรือ 525 ผล/ไร่/ปี ส่วนเงาะและมะม่วงยังไม่มีผลผลิต

คำสำคัญ : ดินเปรี้ยวจัด ไม้ผล